

Josep Maria Cruxent i Roura (1911-2005)¹
Antropòleg, arqueòleg, pintor i aventurer

-Nota biogràfica-

El polifacètic Josep Maria Cruxent i Roura va néixer a Sarrià, Barcelona, el 1911. Es formà a l'Institut Montessori, dirigit per Alexandre Galí, i de jove fou excursionista i participà en activitats culturals com ara els Pomells de Joventut i els Jocs Florals. Posteriorment rebé una formació artística a la Llotja i s'inicià en l'arqueologia mitjançant Pere Bosch i Gimpera (1891-1974).

Fou mobilitzat al front de Terol durant la Guerra Civil (1936-39), i abans d'acabar la guerra (1938) s'exilià a Veneçuela. Allí va reprendre la seva afició per l'arqueologia a través del Museo de Ciencias Naturales de Caracas, institució a la qual pertanyerà des de 1944 i arribarà a ser-ne el director de 1948 a 1962.

Els anys cinquanta fundà la Escuela de Sociología y Antropología de la universitat Central de Veneçuela en conveni amb la Universitat de Wisconsin.

A finals del anys setanta va establir-se a Taratara (Falcón) per poder dur a terme recerques al jaciment paleontològic de Taima-Taima, on va poder datar l'aparició del primer poblament humà a Llatinoamèrica diversos mil·lenis abans del que havia estat acceptat fins aleshores.

Relacionats amb aquest jaciment, el 1982 va fundar el Museo Taller de Cerámica Ángel López i el 1986 el Parque Arqueológico y Paleontológico Taima-Taima.

També realitzà altres descobriments de gran rellevància científica, com ara: les restes de l'antiga ciutat de Nueva Cádiz a l'illa de Cubagua i els jaciments neolítics de Jobo (Zulia).

¹ Ferran Cabero, *Cruxent. L'esperit de la matèria*. Barcelona: Editorial Mediterrània, 2008.

Publicà un gran nombre d'articles especialitzats i el 1966 el llibre *Arqueología de Venezuela*.

El 1987 va rebre el Premio Nacional de Ciencia del govern veneçolà, i el 1992 l'Ordre d'Isabel la Catòlica de l'estat espanyol.

Com a pintor va ser l'impulsor de l'informalisme a Veneçuela i el 1961 participà en la Bienal de Sao Paulo.

Morí el 24 de febrer de 2005 a Coro, Falcón, Veneçuela.

Alexandre Coello de la Rosa
Coordinador Quaderns - ICA